

**Rada Gminy
Legnickie Pole**

*Uchwała Nr VI/25/2011
Rady Gminy Legnickie Pole
z dnia 30 marca 2011r.*

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2011

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2008r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.), oraz art. 6 ust. 1 i 2, ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 180 poz. 1493 z późn. zm.)

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2011, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Legnickie Pole.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Mendyk

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2011

WSTĘP

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową. W tym celu, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.) tworzy się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Legnickie Pole. Program ten, przeznaczony jest dla mieszkańców gminy a szczególnie rodzin i osób dotkniętych problemem przemocy, a także do pracowników instytucji zobligowanych do przeciwdziałania tym negatywnym zjawiskom.

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęściej występujące formy przemocy to:

- **przemoc fizyczna** – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, kopanie, duszenie, bicie itp.;
- **przemoc psychiczna** – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby poprzez np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ciągłe krytykowanie, stosowanie gróźb, szantażowanie itp.;
- **przemoc ekonomiczna** – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli małżonka lub innej osoby w rodzinie;
- **przemoc seksualna** - wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy.

DIAGNOZA ZJAWISKA

Na terenie Gminy Legnickie Pole przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnickim Polu i Policji prowadzą sprawy, z wykorzystaniem procedury i dokumentacji „niebieskiej karty”. Ofiary przemocy często przez wiele lat ukrywają problem. Przypadki znęcania się wciąż pozostają tematem zamkniętym w obrębie domu rodzinnego, ofiary przemocy boją się lub wstydzą się o tym mówić, albo nie postrzegają zachowań sprawcy jako przemocy.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

PODSTAWA PRAWNA

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493.)ze zm.

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
6. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

CEL GŁÓWNY

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- a) zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie,
- b) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
- c) spadek liczby przypadków przemocy,
- d) spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
- e) stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, strony internetowe, itp.

PRZEWIDZIANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy (np. agresji, wandalizmu, nieporadności życiowej).
8. Zmniejszenie skali wynikających z przemocy dysfunkcji rodziny.

ODBIORCY PROGRAMU

1. Ofiary przemocy w rodzinie, w tym:
  - dzieci,
  - współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
  - osoby starsze,
  - osoby niepełnosprawne.
2. Świadkowie przemocy w rodzinie.
3. Sprawcy przemocy w rodzinie.
4. Przedstawiciele władz lokalnych.
5. Przedstawiciele instytucji i służb, pracujących na rzecz dzieci i rodzin (nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy, psycholodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy służby zdrowia).

REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Urząd Gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnickim Polu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Szkoły,
- Policja,
- Służba zdrowia,
- Punkt Informacyjno – Konsultacyjny,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy,
- Kurator Sądowy

FINANSOWANIE

1. Budżet gminy,
2. Budżet państwa,
3. Inne źródła

VI. PODSTAWOWE ZADANIA

Lp.	Tematy	Zadania	Termin	Odp. za realizację
Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.				
I.	Powołanie Zespołu interdyscyplinarnego	<p>Zespół będzie się składał z grupy specjalistów reprezentujących instytucje realizujące program (przedstawicieli jednostki organizacji pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, edukacji, ochrony zdrowia, sądu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin w których dochodzi do przemocy, - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. 	maj 2011	Wójt Gminy Kierownik GOPS
II.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin w których dochodzi do przemocy, - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. 	2011	Zespół Interdyscyplinarny
III.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz	<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy - inicjowanych przez psychologa, terapeutę w ramach 	2011	Zespół Interdyscyplinarny

	pracy ze sprawcą przemocy.	<p>punktu konsultacyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z instytucjami prowadzącymi, domy samotnej matki, - określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, - kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych służących zatrzymaniu przemocy - systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej 		GOPS Szkoty Policja GKRPA
IV.	Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych.		2011	Zespół Interdyscyplinarny
<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>				
V.	Przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy 	2011	Zespół Interdyscyplinarny
VI.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenia zajęć informacyjno – edukacyjnych, - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającym zachowaniom nie agresywnym. 	2011	Zespół Interdyscyplinarny Świetlice środowiskowe

QW

Główną intencją Programu jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – szczególnie poprzez promowanie oddziaływań profilaktycznych, wsparcia ofiar przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również pracy ze sprawcą przemocy.

Przemoc w rodzinie, a szczególnie krzywdzenie dzieci stanowi poważny problemem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia adekwatnej sieci wsparcia realizowanej przez osoby profesjonalnie pomagające: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy. Wyzwanie jakie stanowi pomoc tak wyjątkowym grupom zależnym, którymi są osoby doświadczające przemocy, wymaga szeroko zakrojonej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji wokół zadań Programu daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Jednym z podstawowych tego warunków jest poczucie wspólnego celu w sensie działań społecznych, oraz scalenie środowiska przy jego realizacji.

